ԹՒ. ՏՊՐԻ 3521 (Ն. Տ.) 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1895 — 7 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1895 — 2 ՃԷՄԱԶԻԼ ԱԽԻՐ 1313 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆԼԻ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՔԷ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليك غازتهسى ادارهسنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դահեկան արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ֆրանկ	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Պատուոյ թղթատարի ծախքը միօրինակ Ղրուշ	50

Խմբագրութիւնս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հեռաւոր տան տպագրական մեքանաներով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ՅԱՐԱՏԵՒՈՒԹԵԱՆ ՈԳԻ

Պերպէրեան վարժարանի Նախկին սաները ինքնաբերաբար խորհուրդ մը յղայեր էին սակիս առաջ, Նուիրահաւաքութիւն մը կատարել իրենց մէջ, կարեւոր գումար մը ձեռք բերելու համար, որ յատկացուի վարժարանի յատուկ շէնքի մը կառուցման, և Պերպէրեան էֆէնտիի արամագրութեան ներքեւ դնել զայն, որպէս զի հոն փոխադրէ իր կրթական հաստատութիւնը։

Նիւթական զոհողութիւններու եւ ըլլալիք դիմումներուն համար կանխաւ համաձայնութեան կարօտ այս տեսակ խորհուրդ մը բնականաբար մէկ օրէն միւսը չի կրնար գործադրուիլ, և ժամակէտ ու նպատաւոր պարագաներու կը կարօտի։ Հիմակուց կանխահաս է ուրեմն խօսիլ անոր վրայ։ Բայց, զգացումը որ ծնունդ տուած է այս գաղափարին և այն եղանակը որով պիտի ուզէ համակերպիլ Պերպէրեան էֆէնտի իրեն եղած առաջարկին, երբ մատնին տրուի անոր, մէկէ աւելի նիւթեր կը ներկայացուցեն խորհրդածութեան։

Նախ, համակրանքի ու երախտագիտութեան զգացումը զոր կեանքի ասպարէզին մէջ թեւակոխած ու յաջողած երիտասարդներ կ'ունենան իրենց նախկին դաստիարակին նկատմամբ, ամենէն աւելի աչքի զարնող կողմն է, նոյնքան պատուաբեր առաջինիներուն ոգեւոր երկրորդին համար։ Ուսուցիչ մը, դպրոցի տնօրէն մը որ կը գիտնայ իրապէս օգտակար ըլլալ իր խնամքին յանձնուած աշակերտներուն, որ իր ուսումնական ծրագիրը խղճամիտ կերպով գործադրելը բաւ չի համարելով, կը ներշնչէ նաեւ քաջառողջ բարոյականի մը սկզբունքները ու գիտցեցին ճաշակը, իրաւունք կը ստանայ իր սաներէն բաժնուելէն յետոյ եւս ալ անոնցմէ յիշուելու։ Սրտի ու մտքի հաղորդակցութիւն մը կը հաստատուի անոնց միջեւ, զոր հեռաւորութիւնը, տարիները չեն կրնար տկարացնել։ Քանի դաստուններ գիտենք, որոնք այս հաղորդակցութիւնը, այս բարոյական կապը կը փնտռեն ու չեն գտներ։

Երկրորդը ու ոչ նուազ ուշագրաւ կողմը այն ինքնաբեր մտածման, զոր յիշեցինք, անհատական ձեռնարկութիւն մը, միակ անձի մը տակուն կամքին ու յարատեւ գործունէութեան արդիւնք եղող կրթական հաստատութիւն մը տեւական պահելու հոգածութիւնն է։ Պերպէրեան վարժարանին պատմութիւնն ընելու պէտք չունինք այս առթիւ. գործը ու արդիւնքը ծանօթ են ամենուս, սկիզբէն մինչեւ այսօր։

Երբ այդ հաստատութեան բարգաւաճիւն հիմնադիր-տնօրէնն իմացաւ իր նախկին սաներուն ազնիւ խորհուրդը, չի հայտնեցաւ նոր ու իրեն յատուկ շէնք մը ունենալու խոհալէն, որ սակայն պզտիկ բան չէ. այլ հմայուեցաւ առ գաղափարէն, որ միեւնոյն ատեն ծնունդ առաւ իր մտքին մէջ, թէ այս կերպով կրնայ կարող ու վստահելի ձեռքերու յանձնել իր վարժարանն ապագային մէջ։ Թէ անոնք որ փափագող են շէնք մը կառուցանել տալ ու նուիրել այն կրթական յարկին սեր դաստիարակուած էին իրենք, տարադիր պիտի ըլլան անշուշտ անոր պահպանմանն ալ հոկելու, վարչական մարմին մը կամ մասնախումբ մը ընտրելով իրենց մէջէն։ Եւ օր մը, երբ ինքն այլ ևս յոգնած, իր այժմու կրօնքն ու եռանդը չի գտնէ, գոհունակութիւն ունենայ տեսնելու որ վարժարանը կը մնայ ու կը յարատեւէ նոյն կանոնաւորութեամբ և հետզհետէ աւելի բարգաւաճ, իր նախկին սաներուն հսկողութեան տակ որոնք հետզհետէ պիտի յաջողէն իրարու, նոյն բարի տրամադրութիւններով։

Անհատական ձեռնարկութիւն մը իր հասուցած արդիւնքներուն շնորհիւ մշանջենաւորելու և անոր հանրօգուտ հանդամանքը պահելու այս սկզբունքը որքան փափագելի էր որ տիրէր մեր ամէն շրջանակներուն մէջ։ Կրթական կամ բարեգործական ընկերութիւններ, մարմիններ, որոնք ոչ թէ միակ յանձի մը՝ այլ անհատներու ձեռնտուութեամբ և հաւաքական ջանքերով գլուխ եղած են, շատ անգամ չեն պահեր իրենց նախկին փայլը։ Հիմնադիրները կը քաշուին, իրենց յաջորդները կը տկարանան, ու գործը շարունակող չի գտներ կամ կիսատ կը մնայ։ Դրամը կամ նիւթը չէ որ կը պակսին, այլ բարոյական ուժը, յարատեւութեան ոգին։

Պերպէրեան վարժարանի սաներուն կողմէ արտայայտուած փափագը—որու գործադրման փափագող է ամէն կրթասէր հայ որ գնահատած է այդ հաստատութեան արդիւնքները—նոյն իսկ իր այս գաղափարային վիճակին մէջ մխիթարական ու կազդուրիչ բան մը ունի. անհատական ջանքերով ձեռք բերուած յաջողութիւն մը հաւաքական օժանդակութիւնով չարունակելու, ամրացուելու պատրաստակամութիւն։ Դաստիարակ մը, իր համեստ միջոցներով գաղոյ մը կը հիմնէ, կընդարձակէ, կը զարգացուցէ զայն. կը հասցուցէ սերունդ մը որ իր մէջ ունի բժիշկներ, գրագէտներ, վաճառականներ, արուեստագէտներ. և ահա ասոնք կը խորհին թէ կրնան, իրենց կարգին, իրենք ալ ծառայութիւն մը մատուցանել զիրենք դաստիարակող ուսուցչին ու անոր վարած դպրոցին. ամենէն աւելի գործնական ու ամենէն աւելի հեռատես միջոցը կընտրեն, թէեւ ըլլայ ամենէն ծանրը, զայն միշտ կանգուն պահելու եղանակ մը։

Երախտագիտութեան զգացումին համաչափ՝ յարատեւութեան ոգին է որ ի յայտ կուգայ անոնց այդ մտածման մէջ։

Տ.

ՊԱՇՏՕՆԻ ԶԵՂԾՈՒՄ

Ցորմէ հեռէ պաշտօնեայ գործածելու սովորութիւնը մտաւ մարդկային քաղաքակրթութեան մէջ, վստահուած պաշտօնի նկատմամբ անհաւատարմութեան փորձութիւնն ալ երեւան հրաւ։ Եւրոպայի, Ամերիկայի և աշխարհի այլ և այլ կողմերէն մամուլը գրեթէ միշտ լուրեր կը բերէ պաշտօնի մէջ կարեւոր զեղծումներու մասին. այս ինչ դրամատան գանձապետը կամ նոյն իսկ տնօրէնը սաստիկ գումար մը իւրացուցեր է. այս ինչ ընկերութեան պաշտօնէութեան մը մէկ անդամը՝ չարաշար գործածելով իրեն ցոյց տրուած վստահութիւնը՝ կարեւոր գումարներ կողոպտեր անցուցեր է. ուրիշներ ուրիշ տեսակ խարդախութիւններ գործեր են, և անշուշտ ասոնց մէջ չեն այն անհամեմատ փոքր զեղծումները որոնք ամէն օր կը գործուին յաւէտ կամ նուազ փոքր գործերու մէջ, անհատներու նիւթական կացութիւնը վտանգելով։

Այնքանով յեղյեղուած են մինչեւ ցարդ այսօրինակ դէպքերու լուրեր, որ այլեւս սովորական դարձած են ու մեծ զարմանք մը կամ գարշանքը չեն ազդեր այն արարածներուն նկատմամբ որոնք հանրային բարոյականին վրայ թարախալից վէրքեր կը ձեւացնեն տխրատեսիլ ու ցաւատիպ։ Եւ արդարեւ, նոյն իսկ բարոյական շրջանակի մէջ գտնուողներ համար, եւ այս տեսակ յանցաւորները մեծագոյն ոճրագործներու կարգը կը դասեմ, վասն զի իրենց ընթացքն աւելի գծուռ է, աւելի սրժգալի քան հասարակ ոճրագործի մը ընթացքը, որ իր վայրենական բնազդին միայն անսալով գանակը կը մխէ իր նմանին կուրծքը։ Վնասանձն ազնուութեամբ մը մէկուն արուած վստահութիւնը ամենաթանկագին գոհար է, որուն հետ մեծ գնուչասրութեամբ և յարգանքով վարուելու է մարդ, ոչ մէկ փորձութիւն զինքը մղելու է անոր, այդ մարգարէ գոհարին վրայ արատ մը քսելու, ինք իր բոլոր անձովը պաշտպանելու է զայն օտար յաղկութիւններու դէմ, ու օր մը, եթէ հարկ ըլլայ, հոս դարձուցեալ զայն ինչպէս որ առած էր, մաքուր և անվնաս։

Ոմանք թերեւս մտածեն որ մարդկային կամքէն անկախ շատ մը պատճառներ կան որոնք մոլորման վայրկեան մը մէջ՝ ուղղամիտ մէկը յանկարծ կը մղեն անանկ արարքներու զորս ինքն իսկ պիտի պարարակէր ողջմտութեան վայրկեան մը մէջ։ Այս պատճառներէն չատեր երբեմն լոկ պատրանքներ են միայն, որոնք ոչ միայն արդարացում չեն գտներ բնաւ, այլ և անոնց հեղինակը արդարութեան առիւ կը դատուի ու կը դատապարտուի, եթէ չյաջողի իր ընթացքը քողարկելու կամ ժամանակին անցայտ ըլլալու։

Այս մտածումները ներշնչեց ինծի դէպք մը որուն ականատես եղայ երէկ առաւ, Հազիւիդի նաւամատոյցին վրայ։

Լոյսը հազիւ ճեղքուած էր, և քանի մը վաղաբերդոյներ կը սլքատային նաւամատոյցին վրայ, ձեռքերնին գրպանած և զլուխնին ներս կծկած, ցուրտը, աշնան առաւօտի այն կծու ցոլտեմամբ որ սառէն աւելի անգթութեամբ կը մտցուի ոսկրներուն ներս, ամայի տրբուռեան մը հրուսյթը կուտար տեղւոյն, որ դեռ սառցած չէր իր սովորական ոգեւորութիւնը, դեռ նաւամատոյցի կիլէն չէր բացուած, ու պարապ շրջենաւ մը կապուած կը կենար հոն. բնաւ շարժում չկար. կիլէին առջեւ անհամբերներ ոտքերնին կը զարնէին սրտնեղութեամբ։

Վերջապէս եկաւ տամատկամաճառը, կարճաւոկ մարդ մը ու իր խցիկին դուռը բացաւ. միւս դուռն ալ բացուեցաւ, ուսկից սուղեւորները պարտին անցնիլ անիւի մը ատամներուն մէջէն. ատնիւին վրայ հսկող մը կայ, ու երբոյն անձ մը որ նաւամատոյցին վրայ երկրորդական գործերու կը ծառայէ։ Հազիւիդի նաւամատոյցին պաշտօնէութիւնը կը բաղկանայ ուրեմն այս երեք անձերէն որոնց յանձնուած է բաւական վստահելի գործ մը. օրը իրր հազար դրուշի դրամ կը հաւաքուի, որ ամէն իրիկուն կը յանձնուի տնօրէնութեան գրասենեակը։ Տամատկները կը հաւաքուին տուփի մը մէջ որ կցուած է գարգարդիկ անիւին ու այս վերջինը կը նշանակէ ամէն մէկ ուղեւորի անցնելը։ Այս կերպով կարգադրուած է Ռոկիզիւրի շոգենաւերուն փոնոյները։

Ինչ և է. ամէն մարդ կը սկսէր տամատկներն առնել, երբ յանկարծ շարժում մը տեղի ունեցաւ նաւամատոյցին վրայ. երկրորդական պաշտօնեան ձեռքը տրցակ մը տամ բռնած դուրս կիրէր էր և ուղղակի Էլէին խուցը պիտի մտնէր երբ մէկէնիմէկ մարդ մը դուրս ելաւ... գետնէն և բլուրէն բռնեց՝ դէպ ի տամատամաճառ երկարուած տամատկոլից բացուելը։ Գետնայարդոյց մարդուն երեսումն այնքան յեղակարծ էր ու սարսափագդեցիկ որ պահ մը ամէն մարդ կեցաւ ու դիտեց։ Տամատկներով բռնուողը՝ ափիբերան կախուելով քանի մը բառ լսրտեց իրեն ուղղուած հարցումներուն։ Հակացանք, գողութիւն մը բռնուած էր, երեք պաշտօնեաներու մեղակցութեամբ կատարուած գողութիւն մը, որ մնաւ ուրացում կամ արդարացում չէր փնտրեր, և ընդհակառակն իր դատապարտութիւնը հեռը կը բերէր։

Թատերական այս յեղակարծ փոփոխման պատճառը բացատրեցին. չարաչարին ընկերութեան մէկ քննիչը. տուի գիշերուրեմ կուգայ Հազիւիդ երբ նաւամատոյցը փակուած էր արդէն, և առաւօտեան դէմ յարմարցնելով ինչպէս խուցին դրանը՝ կը բանայ զայն ու իր մէկ մարդը կը պահուրտցնէ հոն՝ նստարանին տակ, այնպէս մը որ ներս մտնողը չտեսնայ զինք, և դուրս նորէն կը գոցէ, ուինք ալ ոչ ծպտած էր մեծիկը տեղ մը կը սպասէ՝ ի հարկին վրայ հասնելու համար։ Եւ արդարեւ այն պահուն որ նաւամատոյցին դռնապանը ներսէն գողցուած տամատկները կը բերէր տագրի խուցը, թաքնուած մարդն յանկարծ կը ցցուի՝ բռնելով այդ յանցաւոր ձեռքը որ չկրնար խոյս տալ։ Այդ տամատկները՝ փոքրանակ տուփին մէջ նետուելու՝ հսկողին գրպանը լեցուած էին ու հիմակ ալ եռ կը գտնուին՝ անոնց փոխարէնէ դրամը յետոյ բաժնուելու համար այդ երեք անհնազանդ պաշտօնեաներուն միջեւ։ Զարմանալի ձեռնարկ։

Ու արշաւ խղճալի էր այդ երեք յանցաւոր պաշտօնեաներուն վիճակը՝ հետաքրքիր բացութեան մը առիթ անդարմանելի կերպով խայտառակուած, յոռեգոյնը վիճակներուն որոնց մարդ կարենայ ենթարկուիլ առանց զգալու ներքին քաջքաջայում մը, բարոյականին չքացումն առաջ եկած քաջքայումը որ երբեմն այնքան բուռն է որ կրնայ յուսահատական արարքներու մղել մարդը։

Ինքզինքին արդարացնելու համար խօսք մը չարտասանեցին, մեաց որ տամատկներու այդ տրցակը իրենց բերնին վրայ պիտի գամէր բեւեռէր դուրս եկած ամէն մէկ խօսք։ Ոչինչ զարձած էին անոնք որ քիչ մը առաջ գայլի մը պէս զղղութիւն կ'ընէին։

Ա՛լ վռնաուածներ են ասոնք. զոնէ եկածը ձմե՞ռ չըլլար. ի՞նչպէս պիտի դործ գտնեն, հիմակ որ այնքան դժուար է կեանքն ապրիլ։ Զիրքը չուտով վրայ պիտի հասնի սակայն, և վշտալի գաղարումներ պիտի տայ իրենց արտին։

Եւ խղճին առաջ բերած այս չարչարանքը արդէն ծանրագոյն պատիժն է որ կարենայ տրուիլ այդ կարգի մոլորածներուն։

ԵՐՈՒԱՆԴ

ՁԱՆԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ի Ս Ն Ա Ն Ա.

ԸՆՏԵԼԱՐԱՆ ԿԱՄ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

Բարձրագոյն Կարգ. (5—7 տարեկան)

Աշխարհագրութիւն (3 կէս ժամ).— Դպրոցին, թաղին, շրջակայ փողոցներուն, գիւղին և վիճակին վրայ խօսակցութիւնք.— վարժարանին գիրքը. — շրջակայ թաղերու կամ տեղերու գիրքը՝ զբաղողին նկատմամբ։ Զրոյ ընթացք. լիճ, բլուրներ և լեռներ։

Գեղագրութիւն (3 կէս ժամ)։ Հատ, բառակ և մինչև գրեթէ մեծատառ վարժութիւնք.— Սրբագրուած համարներու խնամեալ ընդօրինակութիւն։

Գծագրութիւն և երկրաչափութիւն (6 կէս ժամ).— Վերատեսութիւն նախորդ տարւոյ՝ առարկայի մը մեկնաբանութիւն, թռչունի մը, ատամներուն մէջէն. անիւին վրայ հսկող մը կայ, ու երրորդ անձ մը որ նաւամատոյցին վրայ երկրորդական գործերու կը ծառայէ։ Հազիւիդի նաւամատոյցին պաշտօնէութիւնը կը բաղկանայ ուրեմն այս երեք անձերէն որոնց յանձնուած է բաւական վստահելի գործ մը. օրը իրր հազար դրուշի դրամ կը հաւաքուի, որ ամէն իրիկուն կը յանձնուի տնօրէնութեան գրասենեակը։ Տամատկները կը հաւաքուին տուփի մէջ որ կցուած է գարգարդիկ անիւին ու այս վերջինը կը նշանակէ ամէն մէկ ուղեւորի անցնելը։ Այս կերպով կարգադրուած է Ռոկիզիւրի շոգենաւերուն փոնոյները։

Ինչ և է. ամէն մարդ կը սկսէր տամատկներն առնել, երբ յանկարծ շարժում մը տեղի ունեցաւ նաւամատոյցին վրայ. երկրորդական պաշտօնեան ձեռքը տրցակ մը տամ բռնած դուրս կիրէր էր և ուղղակի Էլէին խուցը պիտի մտնէր երբ մէկէնիմէկ մարդ մը դուրս ելաւ... գետնէն և բլուրէն բռնեց՝ դէպ ի տամատամաճառ երկարուած տամատկոլից բացուելը։ Գետնայարդոյց մարդուն երեսումն այնքան յեղակարծ էր ու սարսափագդեցիկ որ պահ մը ամէն մարդ կեցաւ ու դիտեց։ Տամատկներով բռնուողը՝ ափիբերան կախուելով քանի մը բառ լսրտեց իրեն ուղղուած հարցումներուն։ Հակացանք, գողութիւն մը բռնուած էր, երեք պաշտօնեաներու մեղակցութեամբ կատարուած գողութիւն մը, որ մնաւ ուրացում կամ արդարացում չէր փնտրեր, և ընդհակառակն իր դատապարտութիւնը հեռը կը բերէր։

Թատերական այս յեղակարծ փոփոխման պատճառը բացատրեցին. չարաչարին ընկերութեան մէկ քննիչը. տուի գիշերուրեմ կուգայ Հազիւիդ երբ նաւամատոյցը փակուած էր արդէն, և առաւօտեան դէմ յարմարցնելով Էլէին խուցին դրանը՝ կը բանայ զայն ու իր մէկ մարդը կը պահուրտցնէ հոն՝ նստարանին տակ, այնպէս մը որ ներս մտնողը չտեսնայ զինք, և դուրս նորէն կը գոցէ, ուինք ալ ոչ ծպտած էր մեծիկը տեղ մը կը սպասէ՝ ի հարկին վրայ հասնելու համար։ Եւ արդարեւ այն պահուն որ նաւամատոյցին դռնապանը ներսէն գողցուած տամատկները կը բերէր տագրի խուցը, թաքնուած մարդն յանկարծ կը ցցուի՝ բռնելով այդ յանցաւոր ձեռքը որ չկրնար խոյս տալ։ Այդ տամատկները՝ փոքրանակ տուփին մէջ նետուելու՝ հսկողին գրպանը լեցուած էին ու հիմակ ալ եռ կը գտնուին՝ անոնց փոխարէնէ դրամը յետոյ բաժնուելու համար այդ երեք անհնազանդ պաշտօնեաներուն միջեւ։ Զարմանալի ձեռնարկ։

Ու արշաւ խղճալի էր այդ երեք յանցաւոր պաշտօնեաներուն վիճակը՝ հետաքրքիր բացութեան մը առիթ անդարմանելի կերպով խայտառակուած, յոռեգոյնը վիճակներուն որոնց մարդ կարենայ ենթարկուիլ առանց զգալու ներքին քաջքաջայում մը, բարոյականին չքացումն առաջ եկած քաջքայումը որ երբեմն այնքան բուռն է որ կրնայ յուսահատական արարքներու մղել մարդը։

Ինքզինքին արդարացնելու համար խօսք մը չարտասանեցին, մեաց որ տամատկներու այդ տրցակը իրենց բերնին վրայ պիտի գամէր բեւեռէր դուրս եկած ամէն մէկ խօսք։ Ոչինչ զարձած էին անոնք որ քիչ մը առաջ գայլի մը պէս զղղութիւն կ'ընէին։

Ա՛լ վռնաուածներ են ասոնք. զոնէ եկածը ձմե՞ռ չըլլար. ի՞նչպէս պիտի դործ գտնեն, հիմակ որ այնքան դժուար է կեանքն ապրիլ։ Զիրքը չուտով վրայ պիտի հասնի սակայն, և վշտալի գաղարումներ պիտի տայ իրենց արտին։

Եւ խղճին առաջ բերած այս չարչարանքը արդէն ծանրագոյն պատիժն է որ կարենայ տրուիլ այդ կարգի մոլորածներուն։

ԵՐՈՒԱՆԴ

ՀԱՆԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ի Ս Ն Ա Ն Ա.

ԸՆՏԵԼԱՐԱՆ ԿԱՄ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

Բարձրագոյն Կարգ. (5—7 տարեկան)

Աշխարհագրութիւն (3 կէս ժամ). — Դպրոցին, թաղին, շրջակայ փողոցներուն, գիւղին և վիճակին վրայ խօսակցութիւնք.— վարժարանին գիրքը. — շրջակայ թաղերու կամ տեղերու գիրքը՝ զբաղողին նկատմամբ։ Զրոյ ընթացք. լիճ, բլուրներ և լեռներ։

Գեղագրութիւն (3 կէս ժամ)։ Հատ, բառակ և մինչև գրեթէ մեծատառ վարժութիւնք.— Սրբագրուած համարներու խնամեալ ընդօրինակութիւն։

Գծագրութիւն և երկրաչափութիւն (6 կէս ժամ).— Վերատեսութիւն նախորդ տարւոյ՝ առարկայի մը մեկնաբանութիւն, թռչունի մը, ատամներուն մէջէն. անիւին վրայ հսկող մը կայ, ու երրորդ անձ մը որ նաւամատոյցին վրայ երկրորդական գործերու կը ծառայէ։ Հազիւիդի նաւամատոյցին պաշտօնէութիւնը կը բաղկանայ ուրեմն այս երեք անձերէն որոնց յանձնուած է բաւական վստահելի գործ մը. օրը իրր հազար դրուշի դրամ կը հաւաքուի, որ ամէն իրիկուն կը յանձնուի տնօրէնութեան գրասենեակը։ Տամատկները կը հաւաքուին տուփի մէջ որ կցուած է գարգարդիկ անիւին ու այս վերջինը կը նշանակէ ամէն մէկ ուղեւորի անցնելը։ Այս կերպով կարգադրուած է Ռոկիզիւրի շոգենաւերուն փոնոյները։

Ինչ և է. ամէն մարդ կը սկսէր տամատկներն առնել, երբ յանկարծ շարժում մը տեղի ունեցաւ նաւամատոյցին վրայ. երկրորդական պաշտօնեան ձեռքը տրցակ մը տամ բռնած դուրս կիրէր էր և ուղղակի Էլէին խուցը պիտի մտնէր երբ մէկէնիմէկ մարդ մը դուրս ելաւ... գետնէն և բլուրէն բռնեց՝ դէպ ի տամատամաճառ երկարուած տամատկոլից բացուելը։ Գետնայարդոյց մարդուն երեսումն այնքան յեղակարծ էր ու սարսափագդեցիկ որ պահ մը ամէն մարդ կեցաւ ու դիտեց։ Տամատկներով բռնուողը՝ ափիբերան կախուելով քանի մը բառ լսրտեց իրեն ուղղուած հարցումներուն։ Հակացանք, գողութիւն մը բռնուած էր, երեք պաշտօնեաներու մեղակցութեամբ կատարուած գողութիւն մը, որ մնաւ ուրացում կամ արդարացում չէր փնտրեր, և ընդհակառակն իր դատապարտութիւնը հեռը կը բերէր։

Թատերական այս յեղակարծ փոփոխման պատճառը բացատրեցին. չարաչարին ընկերութեան մէկ քննիչը. տուի գիշերուրեմ կուգայ Հազիւիդ երբ նաւամատոյցը փակուած էր արդէն, և առաւօտեան դէմ յարմարցնելով Էլէին խուցին դրանը՝ կը բանայ զայն ու իր մէկ մարդը կը պահուրտցնէ հոն՝ նստարանին տակ, այնպէս մը որ ներս մտնողը չտեսնայ զինք, և դուրս նորէն կը գոցէ, ուինք ալ ոչ ծպտած էր մեծիկը տեղ մը կը սպասէ՝ ի հարկին վրայ հասնելու համար։ Եւ արդարեւ այն պահուն որ նաւամատոյցին դռնապանը ներսէն գողցուած տամատկները կը բերէր տագրի խուցը, թաքնուած մարդն յանկարծ կը ցցուի՝ բռնելով այդ յանցաւոր ձեռքը որ չկրնար խոյս տալ։ Այդ տամատկները՝ փոքրանակ տուփին մէջ նետուելու՝ հսկողին գրպանը լեցուած էին ու հիմակ ալ եռ կը գտնուին՝ անոնց փոխարէնէ դրամը յետոյ բաժնուելու համար այդ երեք անհնազանդ պաշտօնեաներուն միջեւ։ Զարմանալի ձեռնարկ։

Ու արշաւ խղճալի էր այդ երեք յանցաւոր պաշտօնեաներուն վիճակը՝ հետաքրքիր բացութեան մը առիթ անդարմանելի կերպով խայտառակուած, յոռեգոյնը վիճակներուն որոնց մարդ կարենայ ենթարկուիլ առանց զգալու ներքին քաջքաջայում մը, բարոյականին չքացումն առաջ եկած քաջքայումը որ երբեմն այնքան բուռն է որ կրնայ յուսահատական արարքներու մղել մարդը։

Ինքզինքին արդարացնելու համար խօսք մը չարտասանեցին, մեաց որ տամատկներու այդ տրցակը իրենց բերնին վրայ պիտի գամէր բեւեռէր դուրս եկած ամէն մէկ խօսք։ Ոչինչ զարձած էին անոնք որ քիչ մը առաջ գայլի մը պէս զղղութիւն կ'ընէին։

Ա՛լ վռնաուածներ են ասոնք. զոնէ եկածը ձմե՞ռ չըլլար. ի՞նչպէս պիտի դործ գտնեն, հիմակ որ այնքան դժուար է կեանքն ապրիլ։ Զիրքը չուտով վրայ պիտի հասնի սակայն, և վշտալի գաղարումներ պիտի տայ իրենց արտին։

Եւ խղճին առաջ բերած այս չարչարանքը արդէն ծանրագոյն պատիժն է որ կարենայ տրուիլ այդ կարգի մոլորածներուն։

ԵՐՈՒԱՆԴ

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔԻ» (125)

ԺԻՒԼ ՏԸ ԿԱՍԹԻՆ

ԲՕԼԻՆ ՏԸ ՄԵՐԻԱՆ

ՓԱՍՆ ՋՈՐԲՈՐԴ

Իրմուա կոմսին հետ իր ազգկան ամուսնութիւնը վտանգուած կը տեսնէր։ Նոյն իսկ եթէ մարքիզուհին բաժնուէր իր զաւակէն, ինչպէս կը յուսար, յետոյ չատ դժուար պիտի ըլլար կոմսն համոզել, ամբողջովին ձեռք անցուցեալ զայն ստիպելու համար որ հնազանդի իր և մարքիզին կամացն։ Ինչ ալ ըլլայ, իր գործերը դէպ դարձուածք մը կ'առնէին. ուստի, երբ ժամը եօթնին չտեսաւ ոչ մարքիզին ոչ կոմսին գալը, շատ նեղուեցաւ իր կնոջմէն ու ազիկէն ծածկելու համար անձկութիւնն որ կը սկսէր տանջել զինքը։

Կը նստէր ու կ'ելլար առանց պատճառի, տեղ մը չկրնալով նստիլ, այն որահին մէջ ուր կոչնականները կը սպասուէին։

Ամէն վայրկեան ժամացոյցը կը հանէր նայելու համար և կը մրմնջէր.

—Զարմա՞նք... եթէ չպիտի գային՝ գոնէ իմաց կուտային ինծի։

—Այսօ՞ր պիտի գան, կ'ըսէր տիկին Լանթէն։

—Այո... այո... այսօր։

Օրիորդ Լանթէն դեռ դեղին, քան մը չէր ըսեր, բայց նեղուած, չփոթած էր, և կը սկսէր վախնալ որ այս ամուսնութիւնն, զոր արդէն ծանուցած էր իր յաճախած ամէն տուներու մէջ, այնքան դուրս չի կատարուի՝ որքան կը յուսար։ Հարը դէմքին վրայ առաջ եկած մտատանջութիւնն աւելի կը սաստկացնէր իր իսկ մտահոգութիւնը։

Եօթուկէս զարկաւ, յետոյ ութն... Ոչ ոք։ Եւ ոչ իսկ գիր մը։ Իրաւ տարօրինակ բան էր։

—Օրը սխալ հասկցած ես, ըսաւ տիկին Լանթէն ամուսնին։

—Ոչ, ոչ, ապահով եմ։

Խօսքը չէր մնացուցած, զրան զանգակը զարնուեցաւ։

—Եկա՞ն, ըսաւ դրամատէրը։

Եւ վազեց՝ այցելուներն ընդունելու համար։

Ծառան նամակ մը տուաւ իրեն, մարքիզին նամակը։

Առաւ զայն, աչքէ անցուց, թուղթին չափ ճերմկցաւ, յետոյ նախասենեակ վազեց գլուխին առնելու։

Կինն, եռեւեռն դուրս ելլալով, ինչպէս նաեւ աղջիկն, հարցափորձեցին զայն սաստիկ մտատանջ։

Խուսափուկ պատասխաններ տուաւ։

Մարքիզը չէր կրնար գալ։

Անոր տունը կիրթար։

Եւ ոճաբարանքով դուրս նետուեցաւ առանց ուրիշ բացատրութիւն տալ ուղղելու։ Կինն ու աղջիկը ձգելով այս յեղակարծ մեկնումէն սարսափահար։

Մարքիզին տունն հասնելով, այցաքարտը տուաւ, անհամբեր իր մեղակիցը տեսնելու, աւելի կատարեալ բացատրութիւններ առնելու, գիտնալու թէ ի՞նչ վտանգներ կը սպառնային իրենց։

Ծառան ետ դարձաւ մեզ ծանօթ պատասխանը տանելով։

Դրամատէրը ճակտին վրայ զգաց պաղ քրտինքներ։

—Բայց պէտք է որ տեսնեմ, ըսաւ։ Պէտք է որ մեկնիչէն առաջ տեսնեմ։

—Պ. մարքիզն ոչ ոք կուզէ ընդունիլ։

—Զիս պիտի ընդունի։ Իր քով դարձէք։ Ըսէք որ անհրաժեշտ պէտք ունիմ... թէ իր ու իմ փրկութեանս համար է։

Սեղմը, խելայեղ, ինչ ըսելիքը չէր գիտեր։

Ծառան անոր նայեցաւ ապուշ երեւոյթով մը, յետոյ անհետ եղաւ նրբանցքներէն։

Պահ մը յետոյ ետ դարձաւ։

—Պ. մարքիզն, ըսաւ իր ցուրտ, անյոյզ ձայնովը, Պ. մարքիզը չուզեր ձեզ ընդունիլ։

Դրամատէրը կատաղութեան աղաղակ մը արձակեց։

—Պէտք է տակայն որ տեսնեմ զինքն, ըսաւ։

—Պ. մարքիզն ըսաւ ինծի թէ պարապ տեղը չպտնդէք։

Եւ որովհետեւ դրամատէրը մնալու, ծառային կամքին հակառակ աւելի առաջ երթալ ուզելու երեւոյթ ունէր, ծառան, անշուշտ հրաման ընդունած ըլլալով տիրոջմէն, բրտօրէն բռնեց անոր ուսերէն և դուրս նետեց։

Պ. Լանթէն մարեցուութենէն կը փրփրէր... դէպ ի ապարանք կը դարձուներ կատաղութենէ կծկուած բռունցքները։

—Արիկա՛յ, սրիկա՛յ, կ'ուռնար... չը գիտեր գլուխն ի՞նչ գալիքը։ Պիտի վրէժ առնեմ։ Անզգթորէն վրէժ պիտի առնեմ։

Եւ հեռացաւ, սիրտը կատաղութեամբ ու սոսկումներով միանգամայն լեցուն, տենչելով իր բոլոր գեղեցիկ ծրագիրներուն վճռանալը, չգիտնալով թէ ի՞նչ վտանգներ կը սպառնային իրեն, վտանգներ որոնք աւելի ահաւոր կ'երեւային իրեն, վասնզի անորոշ էին։ Մարքիզին նամակը բան մը չէր բացատրեր և ամէն վախ կրնար տալ...

Մարքիզը կը մեկնէր։ Կը փախչէր անուշուտ։ Զի՞ուր անցած էին... Օ՜հ, եթէ բռնէր զիրենք ձեռք տուողը... Պիտի ձերբակալէի՞ն զիրենք... Ի՞նչն ալ փախչելու էր։ Չէր գիտեր։ Բան մը չէր գիտեր։

Ամբողջ գիշերը թափառեցաւ փողոցները, խելայեղ։ Ա՛լ չէր համարձակեր տուն դառնալ։

Կը կարծէր որ կը լրտեսեն զինք, իրեն կը հետեւին... Բոլոր սոսկումները, բոլոր անպատուութիւնները կը սպառնային իրեն։

Պատիժ էր որ կը սկսէր... Մէկէնիմէկ կը տեսնէր իր հարստութեան փճանալն, իր հպարտութեան, իր յոյսերուն անկումը։

Ժամ մը առաջ հարուստ էր և հզօր։ Հիմակ կարօտը կը քաշէր բրջահաւաքին հոգեկան հանդարտութեանն, որ իր ապրուստը կը փնտռէր աղբիւրներու մէջ։

Ի՞նչ պիտի ըսէր կնոջմ, աղջկանը։ Ի՞նչպէս պիտի բացատրէր։

Կը մտածէր մեռնիլ։ Սէնի մէջ նետուիլ, որ իր առջեւ կը թաւալէր իր դեղնորակ ջրերը։ Փանդի քարափներն հասած էր։

Երբ լոյսը ճեղքուեցաւ, դեռ ինք կը նայէր ջրին որ մեծաժխոր կը վազէր։ Մաղերն ու մօրուքը խառն ի խուռն, խրդուռածի մը պէս դեղին ու կանանչորակ։

Ձիրդ այդ ժամուն Իրմուա մարքիզը կառախումբ կը նստէր որ հեռու կը տանէր զինք Փարիզէ։

Փախուստ, պարտութիւն, անպատուութիւ

Կ. ՊՈԼԻՍ. 7/19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1895

Քաղաքական կացութիւն

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ԱՇՆԱՆԴԻՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ

ՄԵԿՆՈՒՄ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԶՕՐՈՑ

Շաբաթ իրիկունէ ի վեր առնուած անգլ. լրագիրք մը են մանրամասնութեամբ պատերազմական պարտութեան զոր կը կատարէ Մեծն Բրիտանիա Աշանդիներու վեհապետին՝ Բրէմբէհի դէմ, որուն անգլ. վերջնագիրն ստանալուն և պարտնակութեան չանալուն պարագաները ծանուցեր էինք Աբ-Եբէի շաբաթ օրուան թուով։

Բրէմբէհ ուղղակի մերժողական պատասխան չղրկեց՝ այլ այն ժամանակը զոր պիտի գործածէր պատասխան մը պարտաստելու և զրկելու՝ գործածեց դրացի ցեղականներն համոզելու կամ բանադատելու որ իրեն օգնեն Անգլիացիներուն դէմ։ Աշանդի կը գտնուի ընդ մէջ Տահոմէի և Լիպերիայի, կամ ընդ մէջ Գիրեաց Ծովեզերքին և Փղոսկրի Ծովեզերքին։ Աշանդիներու վեհապետ միաքը գրեր է այս անգամ իւր բոլոր ոյժով չափուիլ Անգլիացիներուն դէմ, վստահելով ոչ միայն իւր զօրաց քաջութեան այլ և իւր երկրին բնական դժուարութիւններուն՝ եւրոպացի զօրաց դէմ։

Որպէս զի եւրոպացի զօրքերը շատ չնեղուին, Անգլիա որոշեց ըստ մեծի մասին ազնվական զօրքեր գործածել որք արդէն քաջավարժ են ափրիկեան կլիմային, այսինքն՝ Հաուսա զօրքեր որք ափրիկեցի են, և արեւմտեան-հնդիկ զօրքեր որոց բնական երկրին կլիմայն շատ կը նմանի ափրիկեան կլիմային։

Աբբա՝ մայրաքաղաքն է Ոսկեոյ Ծովեզերքը կոչուած անգլ. գաղութին, որ նաև Աշանդիի ծովեզերքն է։ Քու

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ.—Գետական Խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացած է կայս. Իրատէով, տիպար-արտերու համար ուղիղ հարիւրական դրուշ ամսաթուղթով ուսուցիչ, օգնական և տնօրէն պիտի կարգուին այն հինգ ուսանողներն, որք Եւրոպի մէջ երկրագործութիւն ուսանելով վերադարձած են։ Այս որոշում պիտի գործադրուի նաև յետայսորվի շրջանաւարտ եղող ուսանողաց համար։

ՓՈՂՈՑՆԵՐԸ.—Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն, ըստ տեղեկագրութեան առողջապահական վարչութեան, գրած է Քաղաքապետութեան՝ աւելի խնամք տանիլ Պոլսոյ, Ղալաթիոյ ու Բերայի փողոցներուն մաքրութեանը։

ԴԱՏԱՐԳԻՒՆ առջեւ շինուելիք քարափին վերաբերեալ գրութիւնը, որք Գետական Խորհրդոյ կողմէ ղրկուած են, Քաղաքապետութեան ժողովին յանձնուած են։

ԻԶՄԻՏԷՆ մինչեւ Նալոփա երկաթի հեռագրական թելին շինութիւնը մինչեւ Գարամուսալ աւարտած է և ամսոյս 4էն հաղորդակցութիւնք սկսած են. իսկ մինչեւ Նալոփա մասն ալ մէկ քանի օրէն պիտի աւարտի։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Խտիվ Ապպաս Հիլմի փաշայի ծննդեան տարեդարձին առթիւ, երէկ, ի Գահիրէ՝ Ապէտին ապարանքին մէջ ընդունելութիւնք կատարուած են և իրիկուան ալ հայկերոյթ տրուած է։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպան Սըր Ֆիլիբ Բըրրի վաղը մայրաքաղաքս կը դառնայ արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով։

—Լէտի Բըրրի չաբաթ օրը Բարապիէն Բերա փոխադրից իր բնակութիւնը։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ դեսպանատան պահականաւուն՝ Մէնէրի տեղ պիտի գայ Կալիլէօ անուն սրընթաց լրատար նաւն, որ արդէն Նաբոլիէն ճամբայ ելած է Պոլսոյ նաւահանգիստը գալու համար։

ՄԵՆԱՇՆՈՐՀ.—Պ. Էտ. Ռոշիլտի քարտուղար Պ. Շէյտ կայս. կառավարութենէն մենաշնորհ խնդրած է՝ մաքրելու Քայֆա գաւառակին ճահիճները։ Ծախքերը պիտի հոգայ Պ. տը Ռոշիլտ։ Խնդիրը յանձնուած է Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպանատան թարգմաններէն Պ. Մայքօֆ, որ արձակուրդով բացակայ կը գտնուէր, երէկ առաւօտ մայրաքաղաքս դարձաւ։

ՊԵԼՃԻԿԱԿԱՆ կառավարութիւնը Լէօբէյոպ պատուանշանի ասպետութեան խաչը նուիրած է մայրաքաղաքիս պելճիական դեսպանատան խորհրդական Պ. Կուութիւ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Նոյեմ. 1ին գիշերն Իզմիրի մէջ երկրաշարժի զօրաւոր ցնցում մը զգացուեր է՝ հիսիսէն հարաւ։ Երկրորդ մը՝ հինգ վայրկեան յետոյ և երրորդ մ'ալ կէս գիշերին։ Առաջին ցնցումին ժողովուրդը բացօթեայ տեղեր դիմեր է, սակայն ոչ և է տրկած չէ պատահեր։ Այդ ցնցումներ զգացուեր են նաեւ նահանգին միւս կողմերուն մէջ։

Պերկամի մէջ, որ կերեւի թէ ցնցման կեդրոնն է։ Մէկ քանի տուներ փլած և միւսներն ալ վնասուեր են։ Այս վերջիններուն մէջ կան յունական եկեղեցիներ ինչպէսնաեւ մզկիթներ։ Շատ մը մարդեր, որոց թիւը տակաւին հշդուած չէ, փլատակաց տակ մնացեր են։ Սմոմի, Տիքելիի ու Քիտօնեսի մէջ ալ ուժգին ցընցումներ զգացուած և բաւական վնասներ եղած են։

Միտիլիի մէջ մէկ քանի անգամներ ցնցումներ պատահած են։

—Եանեսի մէջ ալ առջի առաւոտ ցընցում մը զգացուեր է։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.—Հոկտ. 28էն Նոյեմ. 3, մէկ շաբաթուան միջոցին, մայրաքաղաքիս ու արուարձանաց մէջ հետեւեալ թուով մահեր պատահած են.

	Այր	Կին	Գումար
Իսլամ	46	69	115
Քրիստոնեայ	35	30	65
Հրեայ	11	7	18
	92	106	198

ՊԷՐՈՒԹԻ նահանգին պաշտօնաթերթին մէջ կը կարդանք թէ կայս. Իրատէի մը համաձայն, զգուշական միջոցներ ձեռք առնուած են պահպանելու և տեւական ընելու համար հանրային անդորրութիւնն ու ապահովութիւնն, որք արդէն կատարեալ են, նոյնպէս տեղի չտալու համար որ անհաճոյ դէպքեր պատահին։ Իրաւ մին այդ միջոցներէ, Ե. Զօրաբանակի շրջանակին մէջ գտնուած պահեստի գինուորաց բոլոր վաշտերն ի զէն կոչուած են։ Իւրաքանչիւր վաշտի փոխադրութեանցը համար 62ական գրաստներ պիտի հաւաքուին։ Պէրութի կուսակալութիւնն, եպարքոսական հրամանի մը համաձայն, հարկ եղածը գրած է նահանգին կեդրոնին և շրջակայ գաւառաց։

Նոյն թերթին մէջ կը կարդանք նաեւ թէ Պէրութի մէջ զրոյց եղեր է որ Ատանայ նահանգին մէջ խաղաղութիւնը խանգարող դէպքեր պատահեր են։

Ատանայ կուսակալութիւնն, ի պատասխանի Պէրութի կուսակալութեան, հոկտ. 23 թուականաւ հեռագրած է թէ շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, նահանգին ամէն կողմը կատարեալ անդորրութիւն ու ապահովութիւն կը տիրէ և թէ որպէսզի տակից վերջն ալ ոչ և է անհաճոյ դէպքի տեղի չտուսի, այլ և այլ տեղերու պահեստի զօրքերն ի զէն կոչուելով հարկ եղած տեղերը ղրկուած են։ Այդպէս հոգ կը տարուի հանրային անդորրութիւնն ու ապահովութիւնն աւելի ամրացնելու։

ՊԱՀԵՍՏԻ ԶՕՐՔ. Սարուխան գաւառին մէջի ի զէն կոչուած պահեստի զօրքերը Իզմիր ժամաներ են։

ՀԱԼԷՊԻ նահանգին նորընտիր հրամանատար Ֆէրիզ Պաշան փաշա Խաքենտերուն ժամաներ է, ուրկից իր նոր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

ԹՈՒԱՆՏ.—Իզմիրի մէջ թարգմանուած մեռնողներու թիւը տարուէ տարի կաւելնայ։ Տեղւոյն լրագիրը կ'ըսեն թէ չորս ամսուան միջոցին միայն յոյն հասարակութենէն ութսուն երեք մահեր պատահեր են։

ՆՈՐ ԹԵՐԹ.—Պարտիզակցի Վահան Վ. Մինասեան ստացեր է նոր լրագրի մը արտօնութիւնը։ Այս թերթը կոչուած է Լոյս, որուն առաջին թիւը երեւցաւ շաբաթ օր։ Վահան Վ. կը յայտարարէ թէ այս թերթը առ այժմ շաբաթը մէկ անգամ պիտի հրատարակուի։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ նորընտիր կուսակալ Բէուֆ պէյ, երէկ իր նախորդ պաշտօնատեղիէն՝ Տէրսիմէն մայրաքաղաքս եկաւ, որովհետեւ Էնկիւրիի ճամբով Խարբերդ պիտի երթայ։

ԳԵՂԾ ԴՐԱՄ.—Նազարէթ անուն հայ մը երէկ Գարաքէօյի կամուրջէն անցնելու պահուն ձերբակալուեցաւ, որովհետեւ տուած մէճիտիէի քառորդը կեղծ էր։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանն երէկ դատեց Ալիշ անուն անձն, որ Պոլսոյ Քիւչիւկ Մուսթաֆա Փաշա Թաղին մէջ Յովհաննէսը վիրաւորած էր՝ սպաննելու դիտաւորութեամբ։ Ալիշ դատապարտուեցաւ երեք ու կէս տարուան տաժանակիր աշխատութեան։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱՏՔ.—Կիրակի գիշեր ոճիր մը գործուեցաւ Ղալաթիոյ գինետունները փոյթ մէջ։ Արիֆ էֆէնտի, Դումքապուշի Մաքսուտ և գինեպան Սերովբէ գինով վիճակի մէջ կռուելէ յետոյ գինետունէն ելան ու մօտակայ սրճարան մը գացին, ուր կռիւը շարունակուեցաւ։ Մաքսուտ ու Սերովբէ յարձակեցան Արիֆ էֆէնտիի վրայ և սկսան ծեծել։ Սրճարանը գտնուող Կարապետ և ուրիշներ ալ կռուին խառնուեցան։ Այդ միջոցին Սերովբէ գլխէն վիրաւորուեցաւ, Մաքսուտ ձեռքէն ու կարապետ թեւէն։ Ոստիկան հասնելով ամէնքն ալ ձերբակալեցին։ Վիրաւորեալները հիւանդանոց տարուեցան, իսկ Արիֆ էֆէնտի Ոստիկանութեան Դուռը ղրկուեցաւ։ Ցայսմի եղած չէ թէ ատոնք վիրաւորողն ո՞վ էր։

—Անցեալ օր Եէնիգիւղի նաւամատոյցին վրայ, Պէյլէրպէյի երկաթագործ Նիքօլի չգիտնաւէն նաւամատոյց ելնելու պահուն, ոտքը մեաց չգիտնաւին և նաւամատոյցին մէջտեղն և գէշ կերպով ճմլուեցաւ։

ՆԷՎ ՄԱՐՔԻԶԻՆ ՆՈՐ ԴԱՏԸ

Անցեալ հինգշաբթի կէսօրը կէս ժամ անցած, Մէնդ-Ամանի դատարանին առջեւ սկսաւ Նէվ մարքիզին երկրորդ դատաստանը՝ հարուածներու և վէրքերու համար։ Պ. Լըֆիլէօլ կը նախագահէր։

Ամբաստանութեան պարագաները, որոցմով յանցաւոր դատուած է Նէվ մարքիզը, հետեւեալներն են.

1. ի Քիւբի, 1892 տարւոյն վերջերը և ամէն պարագայի մէջ առնուազն երեք տարիէ ի վեր կամաւ հարուածներ տուած է իր Հաների տը Նէվ որդւոյն երկաթէ ձողով մը և վիրաւորուած է դայն։ 2. միւնոյն տեղը 1893 օգոստոս 22ին, կամաւ խածած է Ռընէ տը Նէվ գաւկին բազուկը և վերք մը առաջ բերած է։ 3. միւնոյն տեղը, 1893 տարւոյն սեպտեմբեր ամսուն մէջ, կամաւ խարազանի հարուած մը տուած է Ռընէ տը Նէվ գաւկին երեսին և վերք մը առաջ բերած է։ 4. միւնոյն տեղը, 1894 տարւոյն յունուարին, կամաւ քանակի հարուած մը տուած է Ռընէ գաւկին մատներուն, որոնք արիւնած են։ 5. միւնոյն տեղը, 1895 փետրուար 7ին և մարտ 28ին, կամաւ բռունցքի հարուած մը տուած է կնոջը՝ Պլանշ տը Նէվի երեսին և վերք մը առաջ բերած։ 6. միւնոյն տեղը, 1894 ապրիլ կամ մայիս ամսուն մէջ, կամաւ հարուածներ տուած է իր Ռընէ գաւկին, և դաստակը ճմլած է։ 7. միւնոյն տեղը քանիցս կամաւ հարուածներ տուած է քանակով իր Ռընէ գաւկին մատներուն, և այսպէս վէրքեր առաջ բերած է։

Եօթը վկաներ նշանակուած էին։ Ասոնք դղեակին նախկին սպասաւորներն են։ Տիկին տը Նէվ լսուեցաւ՝ լոկ տեղեկութիւն առնելու համար։

Ի նպաստ վկաները զրոյց նշանակած էր Պ. Տանէի քարտուղար Պ. Լըռըտիւ, ասոնք էին. Պուչօ և Մանէ աբբաները, Նէվ մարքիզին գաւակները, Ռէնեիէ դաստիարակն և Պառպըռօ ուսուցիչը։

Նիստը բացուելէն յետոյ մարքիզը ներս բերուեցաւ երկու ոստիկան-զինուորներու մէջտեղ։ Երեւոյթը շատ լաւ էր։ Նախ մարքիզուհին լսուեցաւ և կրկնեց բոլոր այն ամբաստանութիւնները զորս արդէն ըրած էր սպանութեան դատին մէջ։ Զայնն աւելի հատու կ'ելնէաւ և ամուսնին դէմ ատելութիւնը առաջին անգամէն աւելի մեծ։

Մարքիզուհին կը հաստատէ որ ինք ոչ մէկուն յանձնած է բոլոր բառնալ, և իր գաւկներուն հետ համաձայնութեամբ գործած է, որոնք նմանապէս ա՛լ չէին կրնար տոկալ իրենց հօր գէշ վարմանցը։

Նախագահն հաստատեց թէ գաւկները նմանօրինակ յայտարարութիւն մը ըրած են նախաքննութեան միջոցին, այլ թէ հիմակ կուզեն ամէն բան ջրել, որուն մարքիզուհին պատասխանեց. «Բնականաբար, իրենց հայրը փրկել կուզեն»։ Միւս ուրբ վկաները հաստատեցին մարքիզուհին յայտարարութիւնները։ Աղախին մը պատմեց որ գաւկներն ուրախութենէ պարեցին երբ իմացան իրենց հօր ձերբակալումը և կատաղեն ըսեր է ղեռ. «Թող բոլորովին վար դնեն զայն»։

Յետոյ վկայելու կարգն եկաւ երկու գաւկներուն։ Միւեւնոյն հնարքին հետեւեցան, ինչպէս առաջին դատին մէջ և իրենց հայրը ներկայացուցին իբրեւ բարութեան հրեշտակ մը։ Նորէն արտարացուցին իրենց յայտարարութիւններուն հակառութիւնը, ըսելով որ նախաքննութեան մէջ Ռօսլօ աբբային ազդեցութիւնը կրած էին։ Նէվ մարքիզը բոլոր այս յայտարարութիւններուն ներկայ գտնուեցաւ իբր թէ անոնք իրեն չպատկանէին։

Իրիկուան ժամը վեցին, դատարանն յանցաւոր յայտարարեց Նէվ մարքիզը բառնական միջոցներ գործածած ըլլալուն կնոջը և գաւկներուն դէմ, և վեց ամսուան բանտարկութեան ու 200 ֆր. տուգանքի դատապարտեց զայն։

Մարքիզը անմիջապէս ազատ արձակուեցաւ, նկատելով որ կանխաւ վեց ամիսէն աւելի բանտ պտակած էր։

Քաղաքական

ԻՍԼԷՊ

Բարիզի սակարանին վերջին տպագրութիւնն առթիւ լուր եղած ըլլալով թէ Իսէպ Կիլպէր մեծ գումար մը կորսնցուցեր է ոսկեկանքի թուղթերու գնոց անկումէն, օրագրող մը գացեր հարցափորձեր է երգչուհին։ Իրաւ է թէ, ըսեր է Իսէպ Կիլպէր, ամենուն պէս ես ալ ունէի այդ թուղթերէն և վնասուեցայ, բայց քովս գտնեմ եմ՝ համոզուած ըլլալով թէ օրէն մէկը պիտի բարձրանան։

Սակայն այս վնասները մեծ կարեւորութիւն մը չունին բարիզեան երգչուհիին համար, որ կը պատրաստուի Ամերիկայ երթալ ուր երկու ամսուան մէջ 100,000 ֆրանք պիտի ստանայ։ Այս առթիւ, Իսէպ Կիլպէր յիշեցուցեր է իր խօսակցին թէ ճիշդ հինգ տարի է այն թուականէն ի վեր երբ, 1890 նոյեմբեր 11ին առաջին անգամ երգած էր Բօնսէռ-Բարիզիէնի բեմին վրայ։ Այդ երեկոյթէն ի վեր բաւական կարեւոր գումար մը դիզած է որ միլիոնի կը մօտենայ. իր հարստութիւնը միլիոնի հասնելուն պէս, պիտի թաշուի երգչուհիութենէն։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԸ

Վերջին անգամ կատարուած վիճակագրութիւններէն կ'երեւայ որ Գերմանիոյ կիներն ու աղջիկները երիկամարդերէն մէկ միլիոն աւելի են։ Ճիշդ թիւերն են, 26,352,430 կին և 25,405,934 երիկ մարդ։

ՄԱՏԻ ԵՂՈՒՆԳՆԵՐՈՒՆ ՆԵՐԲԵՒ

Մատի եղունգներուն հոգ տանելու մէջ գեղեցկութենէն և յանկուցիչ հանգամանքէն աւելի բան մը կայ ի նկատ առնելու։ Անոնց ներքեւը թաքնուած մը կայ։ Պոէթերը, արուեստագէտները եղունգներուն ներքեւը գտած են քանի կամ աւելի տարբեր տեսակ գործարանաւորներ, որոց չատը ստոյգ է որ անվնաս են, բայց ոմանք յուրին աստիճան վտանգաւոր են առողջութեան և կեանքի։ Քանի որ մանրադիտական անասնիկներ են անոնք, ոչ ոք կրնայ ըսել թէ անվնաս են թէ վնասակար, կամ թէ կա՛ն թէ չկան հոն։

Քանի որ գնդասեղի ծայրով ծակուած ծակ մը բաւական է մարդկային կազմութեան մէջ ախտերու թունաւոր սերմեր ներմուծելու և մահուան պատճառ կ'ըլլայ, դիւրին է հասկնալ թէ ի՞նչ դէշ հետեւանքներ կրնան յառաջ գալ մանրաճճիներով բեռնաւորուած եղունգով քերելէն։ Գաղափար մը տարածուած է թէ վտանգը ուրիշ անձէ մը քիրուելուն մէջ է. բայց քանի որ վտանգը պոէթերէյին վրայ է և ոչ թէ եղունգին ներքեւ պարունակուած թոյնին վրայ, դիւրին է տեսնել թէ ինքզինք քերելն ալ ուրիշէ քերուելուն չափ գէշ է։

Շատ դէպքեր կը պատմուին, որոց մէջ թեթեւ վէրք մը, դար օրինակ եղունգին ներքեւ գտնուելէ ծակուածք մը միջոց եղած է մատնաշուրթն (փոլմա) կոչուած ուռեցքին նման ցաւագին վէրքի մը։

Ով որ իր մատներուն եղունգները խածնելու լաւ վրձինով և առատ օճառաջրով, իսկ առանց վրձին գործածելու անկարելի է մաքուր և առողջ եղունգներ ունենալ։ Այսպէս մաքրուած եղունգը ոչ միայն աչքի հաճելի երեւոյթ կունենայ, այլ եւ դուռնի միջոցաւ ախտեր հաղորդելու վտանգը կը պակաս։

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ՊԱՐԳԵՒԱՒՈՐ ՁԱՆԱՁԱՆ ԱՐԺԵՔՔՈՅ

ԷՐՆԷՍԴ ԿԼԱՎԱՆԻ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա Մէնմէնս Ալի Փաշա խան թիւ 22

Պատիւ ունիմ ծանուցանել թէ՝ դրամատուն մը հաստատած եմ, Եւրոպական դրամատուներու ընդունած դրութեան համեմատ, վիճականուիրելու ունեցող կառավարական արժեթղթեր վաճառելու համար, կանխիկ՝ ու ապառիկ ամսական հանելատ վճարումներով, դրութիւն մը որ մեծամեծ առաւելութիւններ կը ծնցնէ։

Այս դրամատուն իբր աւանդատեղի կը ծառայէ, ամսական Թերեաշիներով գնողներուն, որոնք որոշեալ պայմանաժամէ մը վերջ արժեթուղթի մը տէր կը լլլան՝ ինչպէս ստիպեր դնած են, եւ ապահով են որ երբ ուզեն կրնան անոր փոխարէնը՝ պայմանաժամէն իսկ առաջ վճարելով մեռ անցնել։ Արեւելեան-երկաթուղւոյ արժեթուղթ մը գնողը, իր առաջին ամսական վճարումէն անմիջապէս կը ստանայ թիւ մը իրաւունք տուող մասնակցելու յիշեալ արժեթղթի՝ բոլոր վիճակահանութեանց եւ ամբողջ շահուն, մինչեւ իսկ **600,000** ֆր.ի պարգեւին, իբր թէ վճարած ըլլար արժեթուղթի զինը ամբողջապէս։

Ահա, օրական մի միայն 27 փարա խնայողութեամբ, հարստանալու դիւրին միջոց մը. պէտք է օգտուիլ առիթէն։

Թիշեալ դրամատունն, Արեւելեան-երկաթուղւոյ պարտատուրներէն զատ կը վաճառէ նաեւ հետեւեալ արժեթուղթերն. վարձաւորութիւն Պարիզի 1865, 1869, 1871, 1886 ի, փախառութիւն Ռէնտի Ֆոնսիէ տը Ֆրանս Ֆոլ միւնոյ եւ Ֆոնսիէր 1879 ի, Բանամայի արժեթղթի, Ռէնտի Ֆոնսիէ Էշիրսիէն, վիլլա Պրիւֆել, եւլն. եւլն. ասոնք 4 % եւ 3 % տոկոս ունին եւ բաժանորդաց հաշուոյն կը պատկանին, ասոնցմէ զատ **500,000 250,000 150,000 100,000 50,000** եւլն. եւլն. մեծ պարգեւներ ունին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել տալ Պ. ԷՐՆԷՍԴ ԿԼԱՎԱՆԻ։ Դատարաց մէջ զործակալութիւն ընել փափաքողը, պարտին վերոյիշեալ հասցէին դիմել։ 25—26

Վաճառական

ԶԱԼԱԹԻՍ, 7/19 Նոյմ. 1895

Անուանումն. եւ Վճարեալ	Լրաւ. գումար	Անուանումն Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ
100		Քոնս.Մէրիի A	33 —
100		» » B 1%	26 20
100		» » C	25 —
100	1881		
100		» » D գոցուած	23 11
400		բացուած	23 01
100		միջօրէ	23 33
100		գոցուած	110 —
Ֆր. 500	1870	Բում.սկզ. բացուած	107 —
Անվ.	Վճր.	միջօրէ	107 —
20	10	1890 Օտտոման 4%	— —
22	11	1869 Գրէտիտ ֆոնսիէ. 0%	11 30
10	5	1872 Սօս. 0% տը Շ. Է. Պ.	5 37
140	140	1873 Լաւ դիւմի	54 —
500	300	1889 Անատոլուի (ԲԺԹ. %)	605 —
500	500	երկաթուղիներ (Գրկ. %)	315 —
20	8	1852 Թրամուէյ (ԲԺԹ. %)	9 20
500	500	(Գրկ. %)	495 —
500	200	1888 Օսմ. Ռէժի	18 —
1.40	1.40	1892 Օսմ. Միկաբէ. 6%	— —
11	5½	1893 Ոսմ. Ապանկրն. Ընկ.	6 50
500	500	1882 Գրի Ընկ.Տէլրան	450 —

Օթիլանն (Բրիմ) Մի վրան	Ֆ. Մ.	Դրչ.
8 օրուան համար 1000 հատ	—	—
1 ամսուան համար	—	—
1 օրուան համար	—	—
Ռիլար	—	—
Կանիկ (Հէվալսիպ)	1	32½

Ընթացիք փոխանակումն			
Լոնտոն 3 ամիս	Դրչ.	110	20
Փարիզ »	Ֆր.	22	85
Վիեննա 8 օրուան	Ֆիոր.	10	87½
Պերլին »	Մարք.	18	45

Օթիլանն Երկաթուղիի վրան			
8 օրուան համար 25 հատի	Ֆր.	3	50
1 ամսուան համար	»	3	50
Ընդհատ Դրամագլուխ			
Հնդ. ոսկի	Օ. Ռ. 100 դրշ.էն	110	05
20 Ֆրանքնոց		87	22
20 Մարքնոց (Ռեմոնտակոտ ոսկի		107	20
Քրիմիոց		51	10
Ռուսական Ռուպլատ		6	50
Ֆիլիպինէ		129	—
Մանր արծաթ		108	—
Ֆիլիպի		99	20
Տոկոս Ղալաթիոյ Մաղազանի		5	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

Փարիզ 18 Նոյեմբեր			
Քոնսոլիտ Ռսմ.	B Կնիկ. Ֆր.	84	—
» »	C »	21	67
	D (Բացուած »	20	82
	(Գոցուած »	20	82
Բումկլի երկաթուղի	»	107	57
Բրիտիսիզ	»	—	—
Մարսելիոյ Գարտանուղիք	»	490	—
Սամանիէթ	»	412	50
Ռէժիի Բաժնեթուղթ	»	418	75
Պանք Օթոման (անուանկոչ.)	»	590	—
Ռանթ Ֆրանսական 3%	»	100	75
» » 3½%	»	105	80
Իտալական	»	86	40
Քրէտի Լիոնէ	»	766	25
Քրէտի Ֆոնսիէ	»	—	—
Քոնդրուան տ'Էսքոնդ	»	—	—
Ռուէզի Բաժնեթուղթ	»	3160	—
Եգիպտական Միացեալ	»	517	50
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	205
Լոնտոն 18 Նոյեմբեր			
Բումկլի երկաթուղի	Ֆիորին	56	70
Օսմ. Ռէժի	»	128	50
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես		121	20
» Փարիզի	»	47	97
Լոնտոն 18 Նոյեմբեր			
Քոնսոլիտ Օսմանեան	A Ա. Ռ.	61	—
» »	B »	35	50
» »	C »	21	—
	D (Բացուած »	20	50
	(Գոցուած »	20	50
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4%	(Երշիր ընալ.	—	—
» » 1894 3½%	(Տպգ. Հրկ.ով	—	—
Պանք Օթոման (վճարեալ)	»	13	63
Այպրնի Երկաթուղի	»	11	50
Միացեալ Եգիպտական	»	101	75
Առանձնաշնորհեալ	»	—	—
Ճնդլ. Քոնսոլիտ	»	106	31
Պուլկար. Փոխառ. 6%	»	86	50
» » Նոր 6%	»	87	—
Ռանթ Հելլենական 5% 1881	»	30	—
» » 5% 1884	»	—	—
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս		25	33¾
Պերլին 18 Նոյեմբեր			
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի	Մարք	92	75
Բումկլի Երկաթուղի	»	115	50
Անատոլուի Երկթ. ¼ Գրկթ.	»	86	50
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս		20	335
» Փարիզի » 3 ամիս		81	20
Մակեդոնիոյ երկաթուղի		—	—

ՏՈՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ, ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ—ԱՍՏԱՄԱՆԱՑՈՒԹԻՒՆ

(Հաստատեալ յամիսն 1852)

Նորաձեւոր զարդերի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակառները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադարձնալ եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր, եւ զիմացրուն արհեստական ակառներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, (ըստ տարիքի), ծամոզութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։ «ԻնտրիթիՆ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարեալապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ Ծմրեցուցիչ զեղերու, եւ նորաձեւոր արքաներու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնանորոգութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Եանիի զարեջրատան վրայի յարկը ձիշտ Զպուրճեանց դէմն)։ Գաղտգիւղի յանձնարարը կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 նոր բաղաքի Իրիսովկի փողոց ամէն օր։

Ճ. Դ. Հանասարելու համար Եւրոպոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու ձեռնները կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի զարձատեղինին։ 410

MAISON

MEGUERDITCH TOKATLIAN

Grand rue de Péra, Constantinople

RESTAURANT, PATISSERIE, CONFISSERIE,

CAFÉ, GLACIÈR

Menu du 19 Novembre 95

Ouverture du diner concert

POTAGES.—Consommé Julienne, Potage crême constan, tripes à la Turque.

PATES.—Croustades seivigné, Pilaw Circassien.

POISSONS.—Limandes frites, Luffaires grillés, Bar mayonnaise.

ENTREES.—Poulet locotte, Faux filet Richelieu, Canetons aux petits pois, Noisettes de mouton Rachel, Tasse Kébabe.

ROTIS.—Poulet, Dindonneau, Caneton, Roast-beef.

LEGUMES.—Petits pois au beurre, Haricots panachés Maître Hôtel, Auberg. Moussakga, Auberg. Silkmés, Ragoût courges.

ENTREMETS.—Glaces: Vanille, Fraises, Granit au citron, Crême Caramelée, Ekmek-Cataif, Compôtes, Desserts, Huitres frais tous les jours. 296

ԹԷՅ, ԹԷՅ, ԹԷՅ

ԱՐԵՒԱԿԱՆ ՏԱՐԿՆ ԹԷՅԻ

ԶԱՐԵՋԱՏԱՑԻ, ՇԱՐԱՐ 1880

Ն. ԴՈՒԼԳԱՐԵԱՆ

Ս. ԻՍԱԿՅԱՆ

Ն. ԴՈՒԼԳԱՐ, ՀԷլալ Պէյ խան թիւ 10

ՄԱՍՆԱՁԻՒՂ

Օսմանեան գլխաւոր խոպանց մէջ

ԶԻՆԻ, ՋԱՎԱՑԻ, ՍԷՅԼԱՆ, ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԹԷՅԵՐ

Մեծամեծակ եւ փոխրեանական վան առ

Տեսակի, չափի եւ գլխի մասին

կատարեալ ուղղամտութիւն

Զգուշանալ մերմարքային

կեղծերէն

ՀԱՅ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ

ԳԱԼԱՏԱՅԻ

Ա. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

32. Պոյտասա փողոց. Օսմ. Պանկային դէմ. 32

Ընտիր ապրանք, ուղիղ կշիռ, չափաւոր գիներ

Վճարմանց դիւրութիւն

Ցանմնարարութիւնք առանց ծախքի կը զրկուին մինչեւ տուն։ 383

ACTIONS MINES D'OR

SUD—AFRICAINES

ՈՍԿԵՀԱՆՔԻ ԲԱՖՆԵԹՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՐԱՒ—ԱՓՐԻԿԵԱՆ

ՍԱՄԱՆԱՎՈՐ ԴՐԱՄԱՆԵԱԿ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

Գլխաւոր արժեթղթերուն պարտքանները յաճախորդներուս տրամադրութեան տակն են.

Ա. ՅԱՐԲԱ, Բանկիօի մինորդ, կ. Պոլիս։ 429

ԹՕՄԱՍ ՈՒԻԼՍՐՆ ՇՈՒԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿ.

Ո—բպէնս չգիտնալը, նաւապետ Քրը, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասաւ։

Տո—բս չգիտնալը, նաւապետ Մաքքրբմ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն մեկնած է ամսոյս 15ին և 29ին հոս կ'սպասուի։

THE

LANCASHIRE INSURANCE COMPANY

ՀԻՄՆՈՒԱԾ է 1852 ԻՆ

ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ց'ԱՆԳԼԻԱ

Lancashire Insurance Buildings»-Exchange Street Manchester

Դրամագլուխ 3,000,000 անգլ. ոսկի

Պահեստի գումար 1,372,875 »

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Հրդեհի դէմ ապահովագրութիւնը, ամէն տեսակ քարուկիր ու փայտաշէն կալուածներու վրայ, կահերու և ապրանքներու վրայ և այլն, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով ու տակերով։

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Այս ընկերութիւնը յոյժ բարձր ստիպհանով կը ներկայացնէ բոլոր այն առաւելութիւնները զորս կրնան փափագիլ կեանքեանին ապահովագրել ուզողները, ամբողջ կամ խառն՝ որոշ պայմանաժամով։

Ամէն տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներուն, (Bond Sellar & Cie.) Պոնտ Սելլէր և Ընկ. Քիւչիւք Թիւնէլ խան, Գալաթիա։ 427

GEBRÜDER BOMONTI

ՊՈՄՈՆԴԻ ԵՂԲԱՐՑ

ԳԱՐԵԶՈՒՐԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆ Ի ՖԷՐԻ ԳԻՒՂ

ԿԱՐՏԱԴՐԵԼ ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ԶՈՒՏ ԳԱՐԵԶՈՒՐ

ՏԱԿԱՌՈՎ ԵՒ ՇԻՇՈՎ ԸՍՏ ԲԱԺԻՆՔՈՎ ԴՐՈՒԹԵԱՆ

ԵՒ ԱՌԱՆՑ ԱՍԻՍ ՍԱՀԻՍԻԼԻՔԻ

Գործարանն Եւրոպական վերջին դրութեամբ կազմուած է։

ԹԷՅ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ ԵՒ ՅԱՔԱՐԵՂԻ

ԴՈՎԴՈՎ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑՈՂՈՎԻ ԿԱ ՎԱՃԱՌՔԱՅԻՆ

ԴՈՎԴՈՎԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑՈՂՈՎԻ ՎԱ ՎԱՃԱՌՔԱՅԻՆ

1828 — 1829 ՃԿՈՒՈՎ Ի ՔՈՒՄԱՂԱՎ

ԼՈՒՍԻՈՆ DE PARIS 1828

ԴՈՎԴՈՎԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑՈՂՈՎԻ ՎԱ ՎԱՃԱՌՔԱՅԻՆ

ՀՈՐՔՍ ՊԻՐԽԱՐԴ ԵՎ ԲԻՐԱՆԴԻ ԶԱՎԱՆԱՆՔ

ԱՆԵՂԻԱՆՔ ԵՎ ԴԵՂԵՐ

ԱՆԵՂԻԱՆՔ ԵՎ ԴԵՂԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑՈՂՈՎԻ ՎԱ ՎԱՃԱՌՔԱՅԻՆ